

La salut i els seus determinants en l'alumnat adolescent de Barcelona.

Enquesta FRESC 2016

CSB Consorci Sanitari
de Barcelona



Agència
de Salut Pública



L'enquesta FRESC

- L'enquesta FRESC (Factors de Risc en Estudiants de SeCundària) es duu a terme periòdicament des de 1987 en mostres representatives dels centres educatius de la ciutat Barcelona.
- OBJECTIU: Conèixer la salut i els comportaments i les actituds relacionades amb la salut de l'alumnat adolescent de la ciutat de Barcelona per tal d'orientar intervencions o polítiques preventives.
- Cada 4 anys s'administra l'enquesta FRESC als escolars de 2n d'ESO (13-14 anys), 4t d'ESO (15-16 anys), 2n de batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mig (17-19 anys).
- FRESC 2016: 3888 alumnes enquestats
- Els temes que es recullen en l'enquesta FRESC 2016, són:

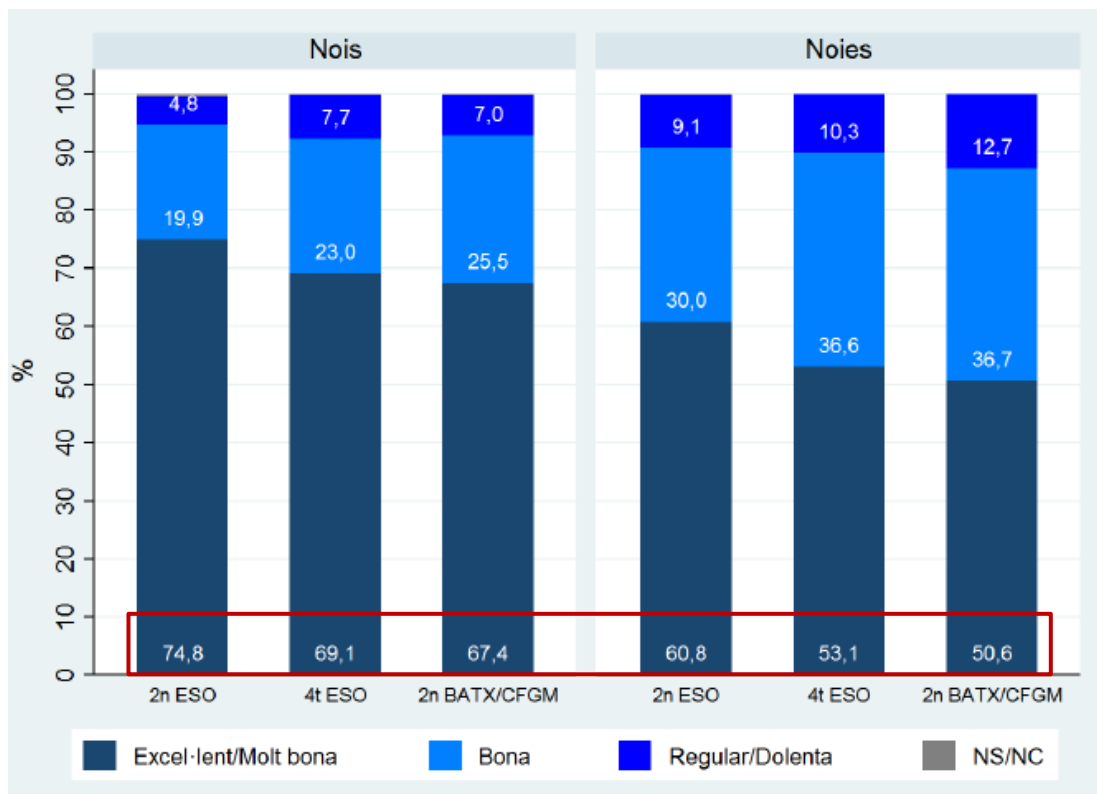
- Descripció sociodemogràfica
- La salut, benestar i salut mental
- Relació amb els altres
- Alimentació
- Activitat física i descans
- Consum de substàncies addictives
- Sexualitat
- Mobilitat i seguretat vial





Salut percebuda i mobilitat

- 2 de cada 3 adolescents escolaritzats perceben la seva **salut** com a **molt bona o excel·lent**.
- Més de la meitat es desplacen a **peu** o en **bicicleta** (transport actiu) per anar a l'escola.

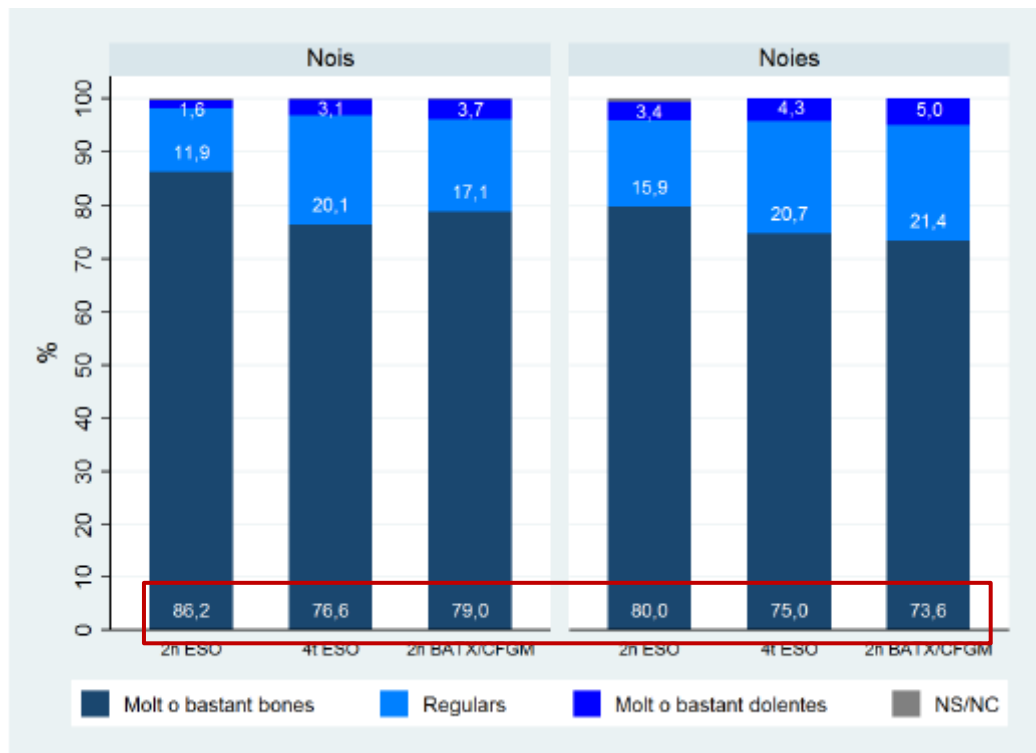


La salut percebuda per l'alumnat per curs, segons sexe. Barcelona, 2016



Salut mental

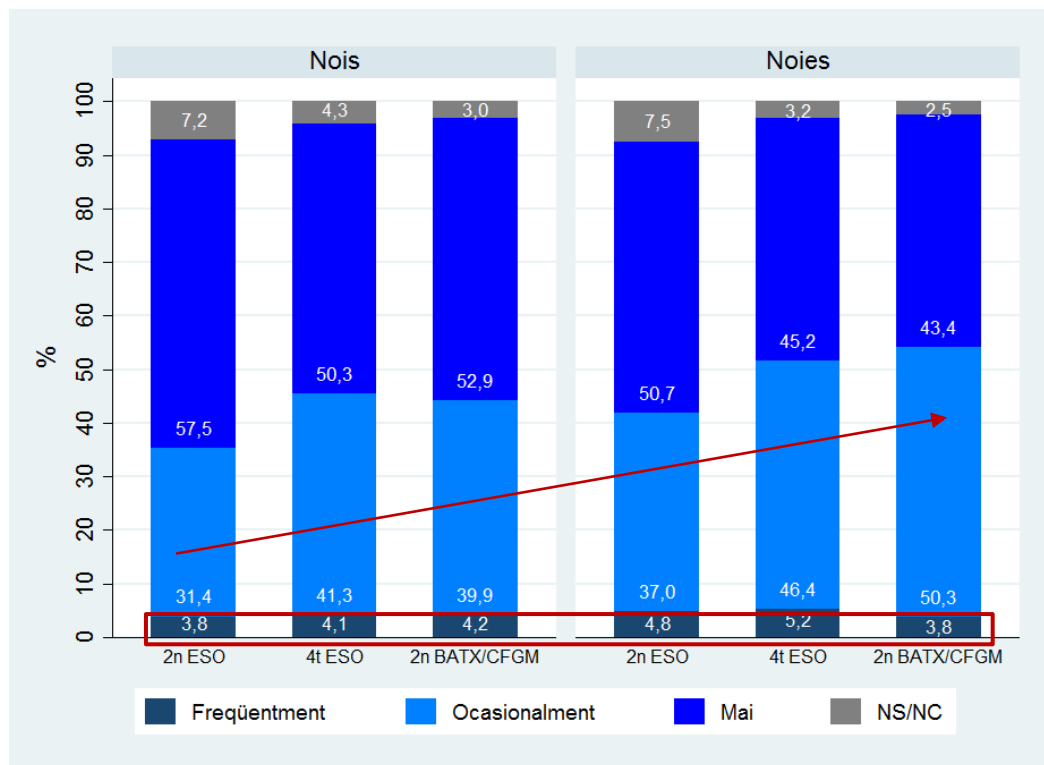
- Quasi 4 de cada 5 adolescents escolaritzats declaren una **salut mental favorable**.
- 3 de cada 4 afirmen tenir relacions bones o molt bones amb la **família**, i 2 de cada 3 tenen una valoració positiva de l'**escola**.



Tipus de relacions habituals amb la família per curs, segons sexe. Barcelona, 2016

Problemàtica relacionada amb l'ús pantalles

- En conjunt, el 4,1% dels nois i el 4,5% de les noies declaren tenir problemes **freqüents** relacionats amb l'ús de **mòbil**.
- El percentatge dels que tenen problemes **ocasionalment** augmenta amb l'edat
- Gairebé 2 de cada 3 declaren **dormir menys de 8h** en dies de classe.

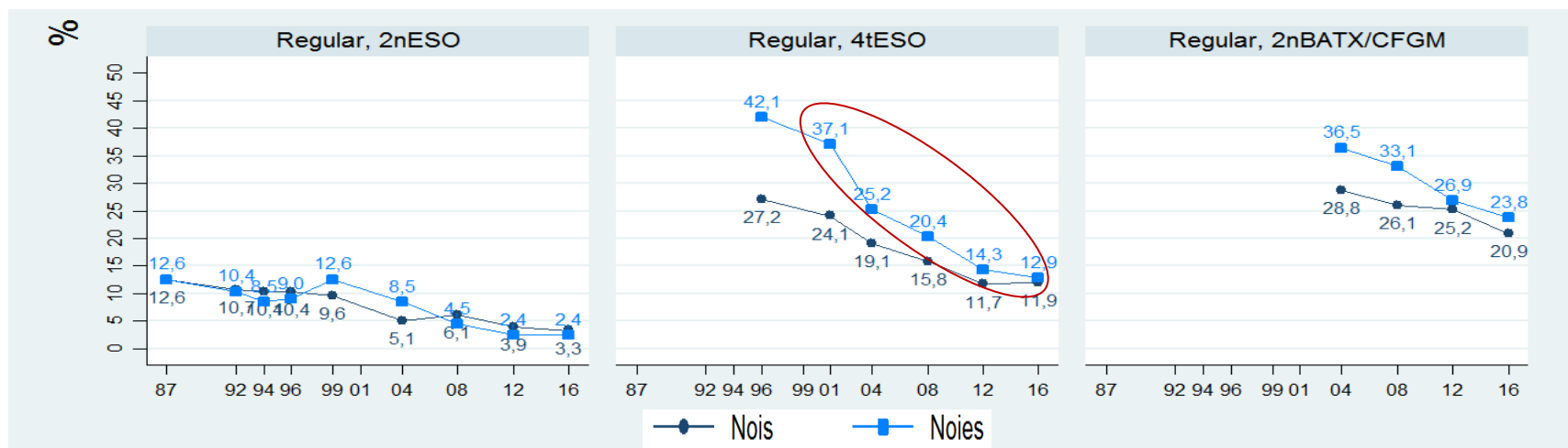


Problemàtica amb l'ús del mòbil per curs ,
segons sexe. Barcelona, 2016



Descens del consum de tabac i alcohol

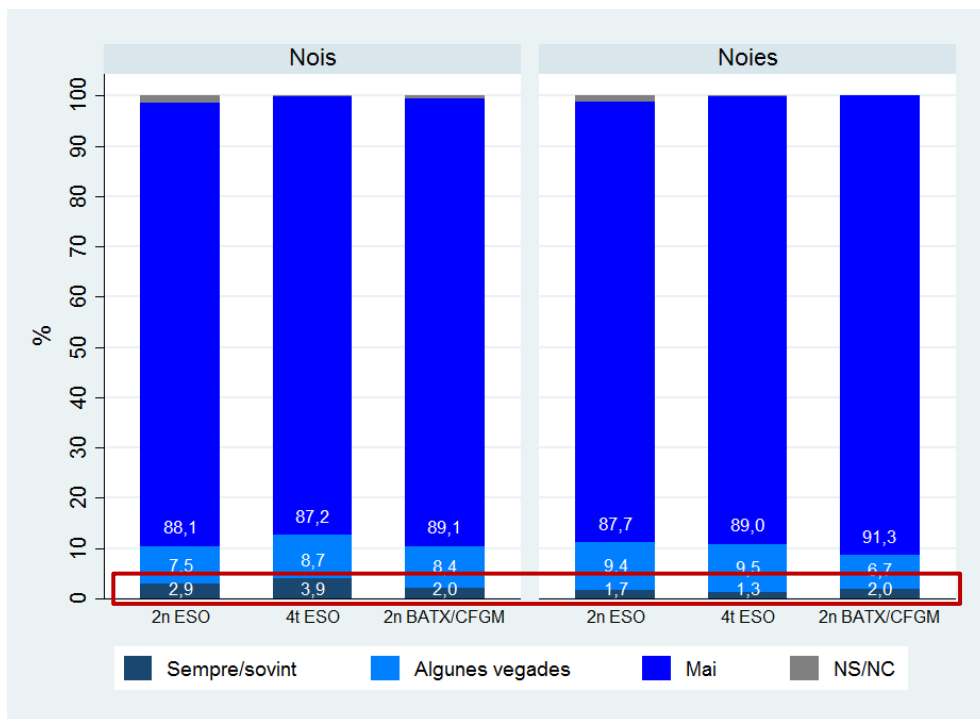
- Continua el descens molt notable de **consum regular (setmanal i/o diari) de tabac**
- Es retarda l'edat d'inici del **consum d'alcohol**
- Per primer cop s'observa un canvi de tendència cap al descens, tant en nois com en noies, en totes les edats, de l'alumnat que s'ha **emborratxat** alguna vegada en els darrers 6 mesos
- Repunta el **consum habitual de cànnabis** en els adolescents de 16 i 18 anys (11,1% i 25,2%).



Alumnat que consumeix tabac regularment (diari o setmanal) per curs i sexe, 1987-2016

Alimentació

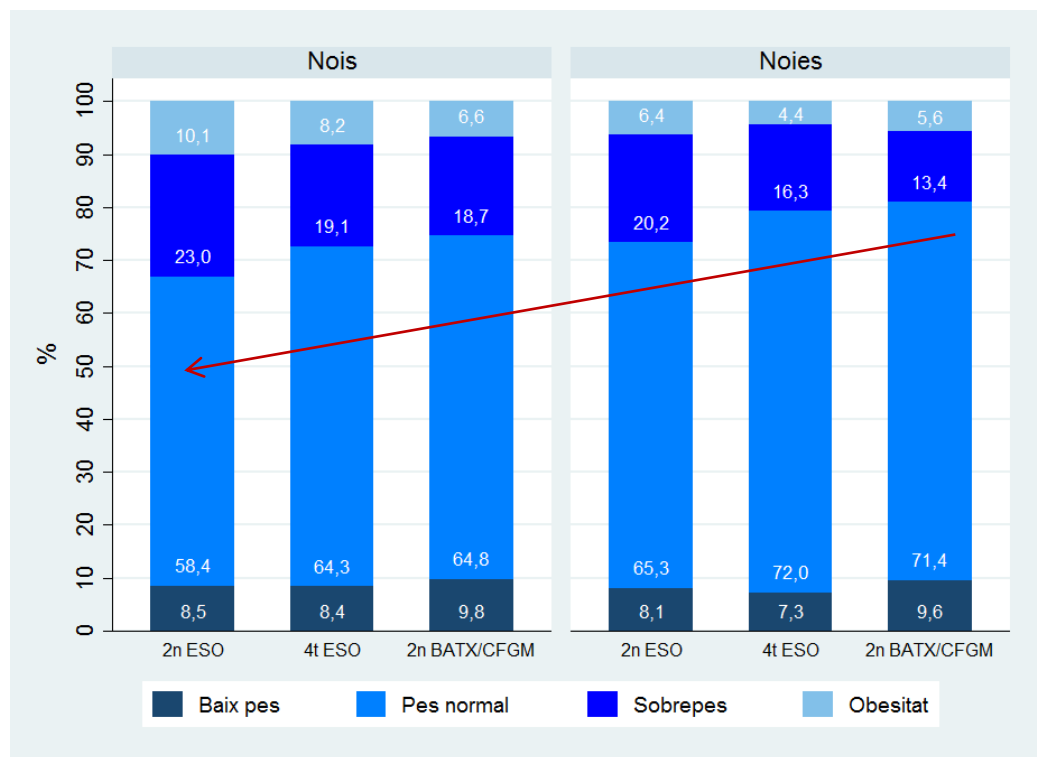
- En global, el 2,9% dels nois i el 1,7% de les noies declaren que sempre o sovint van a l'escola o institut **amb gana per falta d'aliments**
- 1 de cada 3 nois i 1 de cada 2 noies **no esmorza** cada dia abans de sortir de casa.



**Anar a l'escola o institut amb gana per falta d'aliments per cursos, segons sexe.
Barcelona, 2016**

Evolució positiva sobrepès, obesitat, sedentarisme

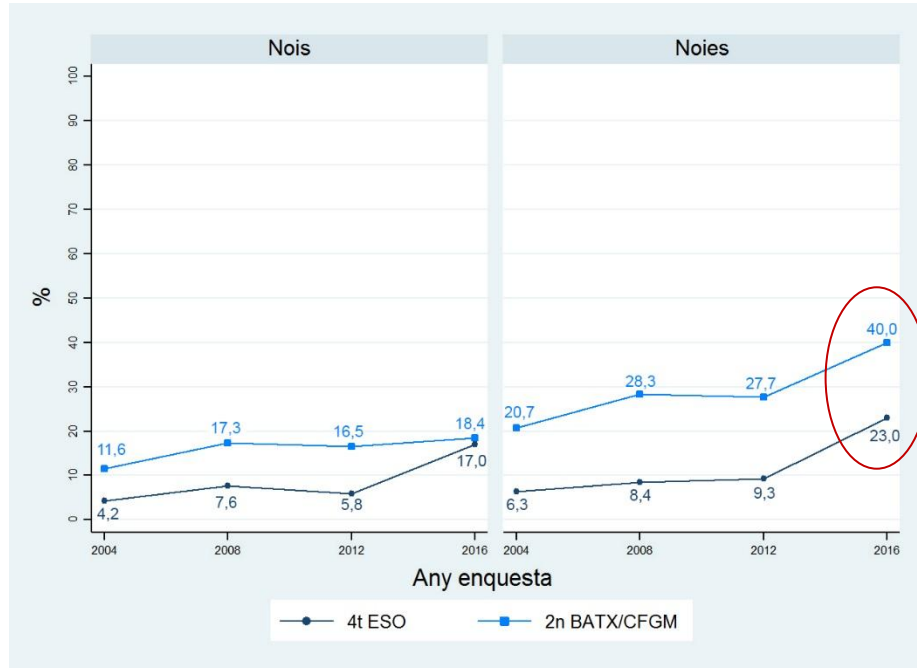
- El **sobrepès** i l'**obesitat** disminueix amb l'edat (millora en els adolescents de 14 anys respecte a les dades del 2012).
- El **sedentarisme** disminueix respecte l'enquesta anterior, però encara afecta al 8,4% en nois i 16,7% en noies.



Índex de massa corporal per curs, segons sexe. Barcelona, 2016

Sexualitat

- El 25,1% dels nois i el 22,7% de les noies de 16 anys han tingut alguna **relació sexual amb penetració**. Més del 80% de l'alumnat ha usat un **mètode contraceptiu** efectiu (preservatiu, píndola o anell vaginal).
- L'ús de la **píndola de l'endemà** és superior en les noies que en els nois, els quals afirmen que la seva parella l'ha usat alguna vegada.



Alumnat que ha usat la píndola de l'endemà alguna vegada a la vida per curs i sexe, 2004-2016.



Desigualtats segons gènere i nivell socioeconòmic

Segons gènere

Les **noies** declaren:

- Millors hàbits alimentaris
- Pitjor salut percebuda i salut mental i benestar
- Major sedentarisme
- Major insatisfacció corporal
- Més maltractament
- Més ús problemàtic del mòbil
- Menys hores de són

Els **nois** declaren:

- Major freqüència de lesions
- Major obesitat
- Major ús problemàtic d'internet
- Major consum de cànnabis

Segons nivell socioeconòmic del barri on està ubicat el centre escolar

En les escoles de barris de **NSE desfavorit**:

- Pitjor salut percebuda i salut mental i benestar
- Major sedentarisme
- Major sobrepès i obesitat
- Major freqüència de anar a l'escola o institut amb gana, per no tenir suficient menjar.
- Major insatisfacció corporal

En les escoles de barris de **NSE més afavorit**:

- Major consum de tabac
- Major consum d'alcohol
- Major consum de cànnabis



Conclusions

- Salut autopercebuda general..... ●
- Salut mental general..... ●
- Salut autopercebuda i mental en les noies..... ●
- Relacions familiars i escolars..... ●
- Maltractament a l'escola..... ●
- Maltractament a la parella i assetjament en les noies. ●
- Ús problemàtic de les pantalles..... ●
- Evolució consum regular del tabac..... ●
- Retard en l'inici del consum d'alcohol..... ●
- Prevalença de borratxeres en ambdós sexes..... ●
- Consum habitual de cànnabis..... ●
- Evolució de sobrepès i obesitat..... ●
- Ús del preservatiu i de la píndola de l'endemà..... ●

La salut i els seus determinants en l'alumnat adolescent de Barcelona.

Enquesta FRESC 2016

http://www.aspb.cat/documents/materials-de-suport-i-referencia/*/la-salut-en-xifres/enquesta-fresc/2016

C S B Consorci Sanitari
de Barcelona



Agència
de Salut Pública